

ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม : เพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และสุขภาพของผู้ป่วย

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่สอง

ได้พิจารณารายงานเรื่อง ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม : เพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และสุขภาพของผู้ป่วย^๑

กังวล ต่อค่าใช้จ่ายด้านยาของประเทศที่สูงเกินจำเป็น รวมทั้งสถานการณ์การใช้ยาไม่เหมาะสม

ห่วงใย ว่ามีการส่งเสริมการส่งใช้ยาที่ขาดจริยธรรม โดยมีทั้งผู้เสนอผลประโยชน์และผู้เรียกร้องผลประโยชน์ บนความเจ็บป่วยของประชาชน

ตระหนัก ว่าการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรมมีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ดังกล่าว เกิดผลกระทบต่อความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพของผู้ป่วย รวมถึงความเชื่อถือที่สังคมมีต่อแพทย์ เภสัชกร และบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง

ตระหนัก ถึงนโยบายและข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันมีเพียงกฎหมายที่ควบคุมโฆษณา แต่ยังมีปัญหาในเชิงประสิทธิภาพและความไม่เท่าทันสถานการณ์ รวมทั้งไม่ได้มีการควบคุมการส่งเสริมการขายยาแต่อย่างใด

เห็นว่า ทุกภาคส่วนในระบบยามีหน้าที่สำคัญในการช่วยแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น ได้แก่ ภาคการศึกษา องค์กรวิชาชีพ องค์กรที่ดูแลการบังคับใช้กฎหมาย หน่วยบริการสุขภาพ องค์กรที่ดูแลระบบหลักประกันสุขภาพ ทั้งสามระบบ ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม สื่อมวลชน สื่อภาคประชาชน และประชาสังคม

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. รับรองยุทธศาสตร์ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม ตามภาคผนวกท้ายมติ^๒ นี้

๒. ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

๒.๑ นำเสนอยุทธศาสตร์ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามยุทธศาสตร์

๒.๒ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒.๒.๑ เพื่อมอบหมายคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง จัดตั้งคณะทำงานที่มาจากทุกภาคส่วน ที่ไม่มีส่วนได้เสียกับธุรกิจยาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่

^๑ เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๒ / หลัก ๘

^๒ เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๒. มติ ๔. ผผนวก ๑

๑) พัฒนาเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก รวมถึงแนวปฏิบัติทั้งในต่างประเทศและระหว่างประเทศ ให้เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ และปรับปรุงให้ทันสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนการส่งเสริมการขาย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยา และธรรมาภิบาล ความโปร่งใส ผลประโยชน์ทับซ้อนในระบบยาที่เกี่ยวข้อง

๒) ศึกษากระบวนการนำหลักเกณฑ์จริยธรรมที่เป็นเกณฑ์กลางของประเทศมาบังคับใช้ในรูปของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งระบบบริหารกฎหมายที่เข้มแข็ง มีผลบังคับใช้ได้

๓) ประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและนำหลักเกณฑ์จริยธรรมฯ ไปประยุกต์ใช้หรือขยายเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ให้คณะทำงานฯ ปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

๒.๒.๒ เพื่อมอบหมายสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ร่วมกันตั้งคณะทำงานศึกษาพัฒนาข้อเสนอในการจัดตั้งองค์การที่ทำงานอย่างอิสระ ให้ทำหน้าที่รับผิดชอบจัดทำกลไกติดตามตรวจสอบ รวบรวมและรายงานสถานการณ์การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมในระดับประเทศ โดยมีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วนรวมถึงภาคประชาสังคมร่วมตรวจสอบ ให้รัฐจัดสรรและสนับสนุนงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการองค์การอิสระอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ให้คณะทำงานฯ ปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

๓. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติรายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๔